

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota Kamerbrief Versterking toezicht advocatuur

Datum
7 oktober 2021

Projectnaam
Versterking toezicht
advocatuur

Ons kenmerk
3424706

Algemene leiding

Minister

SG

Datum/eindparaaf

Datum/paraaf

Concipiënt

Datum/paraaf

---

1. Aanleiding

In uw beleidsreactie van 21 september 2020 (Kamerstukken II, 2020-2021, 29279, nr. 615) naar aanleiding van het evaluatierapport Wet positie en toezicht advocatuur (Wpta) heeft u toegezegd de Tweede Kamer in de tweede helft van 2021 te informeren over uitkomsten van de ondernomen acties.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de Kamerbrief over de versterking van het toezicht op de advocatuur waarin is opgenomen:

- de uitwerking van de governance voor het toezicht op advocatuur (**aanbevelingen 1, 3 t/m 6 en 8**) om te komen tot een stelsel van toezicht op de advocatuur dat modern, evenwichtig en toekomstbestendig is. Hiermee bent u eind mei akkoord gegaan. Naar aanleiding van gesprekken met de NOVA over de financiering van het toezicht worden enkele extra waarborgen ingebouwd zodat ieder jaar een adequate en voorspelbare begroting kan worden vastgesteld.
- dat de aanbevelingen die zien op de introductie van een kostenveroordeling voor klagers (**aanbeveling 12**) en het naar boven bijstellen van de maximaal toe te kennen schadevergoeding in het tuchtrecht (**aanbeveling 13**) niet worden overgenomen.
- de wijze waarop de algemene raad (AR), het dekenberaad en het college van toezicht (CvT) invulling geven aan de aanbevelingen die op hen betrekking hebben (**aanbevelingen 2, 9, 10, 11 en 14**).

- de wijze waarop opvolging wordt gegeven aan een toezegging van uw ambtsvoorganger en enkele overige punten.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

3. Kernpunten

- Gelet op de bijzondere positie van de advocaat in onze rechtsstaat is er bij de advocatuur sprake van zelfregulering. De beroepsgroep stelt eigen regels vast en het toezicht wordt binnen de beroepsgroep uitgeoefend door de deken, die advocaat is. Om dit toezicht te moderniseren is, na een lang en moeizaam wetgevingsproces, op 1 januari 2015 de Wet positie toezicht advocatuur (Stb 2014, 356) in werking is getreden.
- Artikel VIa van de Wpta bepaalt dat onderdelen van Wpta binnen vijf jaar geëvalueerd moest worden. Deze evaluatie is in opdracht van het WODC uitgevoerd door Pro Facto. De eindrapportage van de evaluatie is verschenen op 5 augustus 2020 en bevat in totaal 14 aanbevelingen. Het evaluatierapport is, voorzien van een beleidsreactie, naar de Kamer gestuurd.
- Sindsdien is in nauwe samenwerking met (organen van) de NOvA gewerkt aan de uitwerking van de aanbevelingen.
- Het governancevoorstel waarmee u eind mei 2021 heeft ingestemd houdt kort gezegd in dat het dekenberaad, als bestuursorgaan in de zin van de Awb, eindverantwoordelijk wordt voor het toezicht op alle advocaten in Nederland, dat de lokale deken primair belast blijft met de feitelijke toezichtuitoefening in het eigen arrondissement en dat het CvT systeemtoezicht blijft uitoefenen. Dit voorstel is begin juni met de NOvA gedeeld.
- De (organen van) de NOvA kunnen zich op grotendeels vinden in het voorstel. Over het punt van de financieringsconstructie er is er binnen de NOvA geen consensus (zie ook 4.4). Zoals met u besproken wordt in de Kamerbrief vastgehouden aan het voorstel waarmee u eerder heeft ingestemd. In aanvulling worden, mede gelet op de gevoerde discussies, enkele waarborgen ingebouwd.
- De benoeming van de deken vindt plaats door het dekenberaad op aanbeveling van de lokale orde en gehoord het dekenberaad. Het dekenberaad krijgt als benoemend orgaan ook de bevoegdheid een deken te ontslaan, waarbij ook een rol is weggelegd voor de lokale orde en voor het CvT (zie ook 4.4)
- Op 28 september 2021 heeft het CvT zijn tweede voortgangsrapportage openbaar gemaakt¹. Daarin pleit het CvT net als in de eerste voortgangsrapportage voor snelheid. Ook benoemt het CvT enkele wensen in het kader van de versterking van het toezicht. De voortgangsrapportages van het CvT worden betrokken bij de verdere uitwerking van de beleidsvoornemens.
- Op 4 november 2021 staat een commissiedebat juridische beroepen gepland. De beleidsreactie evaluatierapport Wpta en de in het voorjaar beantwoorde VKC-vragen zijn geagendeerd. Bijgaande Kamerbrief moet voorafgaand aan het commissiedebat worden verstuurd.

Datum
6 september 2021
Ons kenmerk
3424706

---

¹ De eerste voortgangsrapportage verscheen op 10 mei 2021. Beide zijn te raadplegen via: <https://www.collegevantoezichtnova.nl/publicaties/voortgangsrapportages/>

4. Toelichting

Het doel van het beleids- en wetgevingstraject is te komen tot een toezichtstelsel waarbinnen alle actoren opereren met eenduidige, duidelijk afgebakende taken, rollen en bevoegdheden en waarbij het toezicht binnen de advocatuur onafhankelijk, transparant, uniform en effectief is. Om dat te bereiken wordt voorgesteld diverse verbeteringen door te voeren in het huidige toezicht op de advocatuur. Bij de inrichting van het nieuwe toezichtstelsel moet er rekening mee worden gehouden dat:

- het toezichtstelsel recht doet aan de bijzondere rol en positie van de advocatuur in de rechtsstaat;
- het toezichtstelsel er aan bijdraagt dat de samenleving erop kan vertrouwen dat individuele advocaten en de advocatuur als geheel deze bijzondere positie waarmaken;
- het toezichtstelsel recht doet aan bestaande formele en informele interventies van de diverse organen van de NOvA, zodat de intrinsieke motivatie van betrokkenen om goed toezicht te houden niet verloren raakt; en
- de advocaten die onder toezicht staan het toezicht ook als proportioneel en evenredig ervaren.

De hoofdlijn van het toekomstige toezichtstelsel is dat het dekenberaad, gevormd door de 11 dekens gezamenlijk, als toezichthouder (bestuursorgaan) eindverantwoordelijk is voor het toezicht op alle advocaten die op het tableau staan ingeschreven. Met het feitelijke toezicht worden belast de dekens² en door het dekenberaad aangewezen extra toezichthouders. Het CvT oefent systeemtoezicht uit op de wijze waarop het dekenberaad toezicht uitoefent en individuele dekens klachten behandelen. Zie hieronder voor een overzicht van de belangrijkste taken en bevoegdheden van het dekenberaad en het CvT in het toekomstige stelsel.

Dekenberaad	College van toezicht
<ul style="list-style-type: none"> - Eindverantwoordelijk voor het toezicht op de naleving door advocaten van hetgeen bij of krachtens de Advocatenwet en Wwft is gesteld. - 11 dekens, benoemd door het dekenberaad op voordracht lokale vergadering (gehoord het CvT). Het dekenberaad kan de deken ontslaan. Tevens kan het dekenberaad een deken voordragen voor schorsing of ontheffing als toezichthouder en klachtbehandelaar. - Stelt, gehoord het CvT, een huishoudelijk reglement vast met onder meer: eigen werkwijze, profiel deken, besluitvorming dagelijks bestuur, procedure aanwijzing toezichthouder, afstemming met CvT - Stelt, gehoord het CvT, beleidsregels	<ul style="list-style-type: none"> - 3 leden, bestaande uit 2 Kroonleden (incl. voorzitter) - benoemt bij KB op voordracht MRb (op aanbeveling AR) - en de algemeen deken. - Ziet toe op uitoefening toezicht door dekenberaad en dekens en behandeling van klachten door dekens (systeemtoezicht). - Wordt gehoord:<ul style="list-style-type: none"> - bij benoeming deken (door dekenberaad) - bij vaststellen huishoudelijk reglement (door dekenberaad) - bij vaststellen beleidsregels (door dekenberaad) - Over begroting dekenberaad (door AR) - Kan dekenberaad een algemene

² De deken is daarmee de natuurlijk persoon toezichthouder (art. 5:11 Awb) en daarmee geen bestuursorgaan meer. De deken blijft de voorzitter van de lokale orde en is verantwoordelijk voor de klachtbehandeling.

<p>vast voor de uitoefening van toezicht en het behandelen van klachten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan bestuursrechtelijk handhaven (boete en last onder dwangsom) en ook een tuchtklacht indienen - Kan extra toezichthouders aanwijzen in verband met capaciteits- of deskundigheidseisen of belangenverstrengeling - Kan instructies geven aan alle toezichthouders - Doet voorstel voor toezichtbegroting, vaststellen door AR (gehoord het CvT) - Wordt ondersteund door een secretariaat, waarbij medewerkers enkel verantwoording schuldig zijn aan dekenberaad 	<p>aanwijzing geven inzake het toezicht</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan een deken voordragen voor schorsing, ontheffing als toezichthouder en klachtbehandelaar of ontslag als deken. - Stelt eigen begroting en jaarrekening vast, goedkeuring door MRb (gehoord de AR) - Wordt ondersteund door een secretariaat, waarbij medewerkers enkel verantwoording schuldig zijn aan CvT
---	--

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
6 september 2021

Ons kenmerk
3424706

4.1 Politieke context

- De totstandkoming van de Wpta in de periode 2010 – 2015 was een politiek zeer moeizaam proces.³ In die tijd spitste de discussie zich vooral toe op de onafhankelijkheid van de advocatuur en de uitoefening van het toezicht ten opzichte van positie van de overheid en de minister. Het toezichtmodel dat er nu ligt, doet recht aan de bijzondere rol en positie van de advocatuur in onze rechtsstaat door het toezicht bij de beroepsgroep zelf te beleggen en tegelijkertijd een blik van buiten te organiseren via het CvT. Dat model willen we behouden en versterken.
- U heeft als minister de stelselverantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat er zodanige (wettelijke) randvoorwaarden worden geboden, dat er sprake is van onafhankelijk, transparant, uniform en effectief toezicht op advocaten. Het evaluatierapport geeft aanleiding om die (wettelijke) randvoorwaarden aan te passen.
- Op 4 november 2021 vindt er een commissiedebat juridische beroepen plaats. Op de convocatie staat onder meer de versterking van het toezicht op de advocatuur.⁴ U wordt hier apart over geïnformeerd.
- Het toezicht op advocaten (en ook op notarissen) staat in de belangstelling van de Tweede Kamer. Meer in het bijzonder gaat het dan om de casus Pels Rijcken⁵ en de recente Kamervragen over het toezicht van en op het kantoor Houthoff.⁶
- Onderhavig beleids- en wetgevingstraject zorgt voor een verdere versterking van het toezicht op advocaten. In dat kader is eerder ook gesproken over het belang van het voorkomen van ondermijning in de advocatuur, het beschermen van de integriteit van de advocatuur en daaraan gekoppelde toezichtvragen. De casus van de recent aangehouden advocaat van Ridhouan

³ Het oorspronkelijke wetsvoorstel is aangepast met vijf nota's van wijziging en de nodige amendementen.

⁴ Naast de beleidsreactie en het evaluatierapport (Kamerstukken II, 2020-2021, 29279, nr. 615) en de antwoorden op de vragen van de VKC (Kamerstukken II, 2020-2021, 29279, nr. 635) zal deze brief hoogstwaarschijnlijk ook worden geagendeerd.

⁵ Zie onder meer het antwoord schriftelijke vragen over de fraudezaak bij het kantoor Pels Rijcken 2021D28539.

⁶ Zie het antwoord op de schriftelijke vragen over het kantoor Houthoff 2021D34285.

T onderstreept dat belang nadrukkelijk. In de brief van 8 oktober jl. aan de Tweede Kamer heeft u aangegeven dat deze casus aanleiding is om te onderzoeken of de bevoegdheden van de instanties om, preventief dan wel repressief, op te treden tegen (voortgezet) crimineel handelen door of via geprivilegieerde personen, nog voldoen in het licht van de praktijken waarvan de zware georganiseerde criminele organisaties zich bedienen.⁷ Een eerste overleg hierover heeft inmiddels plaatsgevonden en zullen op korte termijn worden voortgezet.

- Hierover heeft inmiddels een eerste overleg plaatsvonden met de NOvA en met het dekenberaad. Op uw verzoek is hierover in de Kamerbrief een korte passage opgenomen.

4.2 Financiële overwegingen

De implementatie van de aanbevelingen heeft geen financiële consequenties voor de Staat. De advocatuur betaalt voor haar eigen toezicht, waaronder het toezicht op de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft).

De financiële consequenties voor de advocatuur zijn nog niet duidelijk, omdat er nog geen inzicht bestaat in de huidige kosten van het toezicht. Hierover lopen de gesprekken met de NOvA. We hebben wel een beeld van wat een advocaat per jaar betaald aan de lokale en de landelijke orde. Hoewel de bijdrage per advocaat per arrondissement sterk kan verschillen (en deels afhankelijk kan zijn van het inkomen van de advocaat) betaalde een advocaat in 2019 gemiddeld genomen een lokale bijdrage van rond € 500 per jaar.⁸ Landelijk betaalt een advocaat in 2021 een bijdrage van € 1.005 of € 329 (voor inkomens tot € 37.000).⁹ Van deze bijdragen worden alle kosten betaald, waaronder het toezicht, maar bijvoorbeeld ook het tuchtrecht.

4.3 Juridische overwegingen

Het toezichtstelsel op de advocatuur moet recht doen aan de bijzondere rol en positie van de advocatuur in de rechtsstaat. De advocatuur moet onafhankelijk van de staat kunnen opereren en dat is met het huidige toezichtstelsel geborgd. De aanbevelingen uit het evaluatierapport kunnen worden ingepast in dat huidige stelsel. Invoering van de aanbevelingen moeten leiden tot een verdere versterking van het toezicht op advocaten. Hoewel er sprake is van een centralisering van het toezicht door de oprichting van het dekenberaad als eindverantwoordelijke voor het toezicht blijft het toezicht op advocaten binnen de beroepsgroep. Er komt dus geen nieuw toezichtmodel voor de advocatuur, daar geeft het evaluatierapport ook geen aanleiding voor.

Uit het recente Europees Justitie Scorebord (EJS) wordt duidelijk dat Nederland, met een score van 8,5 van de maximaal 9 punten, goed scoort op het punt van

---

⁷ Zie de Kamerbrief inzake de aanhouding van de advocaat van Ridhouan T. 2021Z17575

⁸ Evaluatierapport, p. 47. Het gaat om de bedragen over 2019, waarbij het laagste bedrag € 175 is (voor stagiaires in Amsterdam) en het hoogste bedrag € 875 (voor advocaten in Arnhem met een bruto inkomen hoger dan € 100.000).

⁹ Zie: <https://regelgeving.advocatenorde.nl/content/besluit-financiele-bijdrage-2021>, ook personen die korter dan drie jaar staan ingeschreven op het tableau betalen het laagste bedrag.

onafhankelijkheid van de advocatuur. Hierbij is gekeken naar het systeem voor het opleggen van disciplinaire maatregelen jegens advocaten, toegang tot het beroep van advocaat, de borging van de geheimhoudingsplicht en de afstand tot de politiek.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Voor zover nu wordt overzien zal niet alleen de Advocatenwet moeten worden aangepast om de versterking van het toezicht mogelijk te maken. Ook de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) zal moeten worden aangepast, omdat ook daarin nu is geregeld dat de deken de toezichthouder is op advocaten. Dat zal het dekenberaad moeten worden. Dit is reeds afgestemd met het ministerie van Financiën. Daarnaast is er samenloop met het wetsvoorstel Wet kwaliteit incassodienstverlening dat op dit moment in behandeling is in de Tweede Kamer.¹⁰ In dat wetsvoorstel is geregeld dat de lokale deken toezichthouder wordt op de naleving van die wet door advocaten. Dat zal te zijner tijd ook gewijzigd moeten worden in het dekenberaad.

Datum
6 september 2021
Ons kenmerk
3424706

4.4 Krachtenveld

De organisatie van het toezicht binnen de advocatuur raakt voornamelijk de advocatuur zelf. Omwille van het creëren van draagvlak is overleg gevoerd met de betrokken actoren binnen de NOvA. Dit waren een-op-een of gezamenlijke overleggen.

Het resultaat van die gesprekken is dat er binnen de NOvA op hoofdlijnen overeenstemming bestaat over het governancevoorstel waarmee u eind mei heeft ingestemd. Elk orgaan onderschrijft daarbij het gezamenlijke belang voor een adequaat toezichtstelsel, het verder professionaliseren van het toezicht en de wijze waarop dat nu wordt uitgewerkt. Onderwerp van gesprek is nog de financiering van het toezicht.

Financiering toezicht

Over de financiering van het toezicht wordt binnen de NOvA verschillend gedacht. AR, dekenberaad en CvT onderschrijven het gezamenlijke belang van een adequate toezichtbegroting. Tegelijkertijd redeneren ze op dit punt ieder ook vanuit een eigen belang. Het belang van het dekenberaad is dat het als toezichthouder kan beschikken over voldoende financiële middelen om adequaat toezicht uit te oefenen. Het CvT heeft als systeemtoezichthouder het belang dat de aan het dekenberaad beschikbaar gestelde financiële middelen de toezichthouder inderdaad in staat stelt om adequaat toezicht uit te oefenen. Het belang van de AR is dat er adequaat toezicht wordt uitgeoefend binnen de beroepsgroep, waarbij de kosten in verhouding staan en te dragen zijn voor de advocaten die deze moeten dragen.

Kort gezegd onderschrijft de AR (met steun van het college van afgevaardigden (CvA)) het voorstel van JenV, waarbij het dekenberaad een begroting opstelt die wordt vastgesteld door de AR, gehoord het CvT. Het CvA bepaalt vervolgens de hoogte van de bedragen die advocaten moeten betalen ter dekking van de kosten van de NOvA (waaronder dus ook centrale kosten voor het toezicht door het dekenberaad). Dit voorstel past in de systematiek van de Advocatenwet.

---

¹⁰ Kamerstukken II, 2020-2021, 35 733

Het voorstel van het dekenberaad, daarin gesteund door het CvT stelt voor dat het dekenberaad de begroting opstelt, waarna deze wordt vastgesteld door het CvT, gehoord de AR. Ook heeft het dekenberaad aangegeven geen rol te zien voor het CvA bij het vaststellen van bedragen die advocaten moeten betalen ter dekking kosten van het toezicht. Een argument hierbij is dat dit de gewenste interne onafhankelijkheid van het toezicht in de weg staat. Wie dan die dekking dan vast zou moeten stellen en innen is niet duidelijk. Eind augustus is met AR, dekenberaad en CvT gesproken over de financiering van het toezicht. Daarbij is ook verkend welke waarborgen mogelijk ingebouwd zouden kunnen worden om recht te kunnen doen aan ieders legitieme belang. De AR, het dekenberaad en het CvT hebben enkele weken de tijd gekregen om te onderzoeken of ze tot een gemeenschappelijke visie konden komen. Hiervoor zijn nog enkele denkrichtingen aangereikt. Helaas is het niet gelukt met een gemeenschappelijke visie te komen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
6 september 2021

Ons kenmerk
3424706

Gelet op de gevoerde discussie binnen de NOvA is nogmaals gekeken naar de financiering van het toezicht. Conclusie is dat wordt vastgehouden aan het eerdere voorstel, omdat er sprake is van zelfregulering, waarbij het toezicht volledig binnen de beroepsgroep plaatsvindt, dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld het toezicht op notarissen, deurwaarders of banken. Bovendien sluit het voorstel goed aan bij de bestaande financiering van de NOvA en de wettelijke regeling. Voor het CvT is indertijd een uitzondering gemaakt omdat het CvT, met daarin twee Kroonleden, fungeert als blik van buiten. Hetzelfde geldt overigens ook voor de tuchtcolleges. Daar waar het gaat om de inzet van de leden van rechterlijke macht bij de tuchtcolleges is een rol weggelegd voor het ministerie en daar waar het gaat om de advocaat-leden en de griffiers is de financiering in handen van de NOvA.

Het dekenberaad zal in de toekomst een begroting opstellen en de AR zal deze vaststellen, gehoord het CvT. Er worden enkele waarborgen ingebouwd die moeten zorgen voor voldoende checks and balances om recht te doen aan ieders belang en voor een adequate en voorspelbare toezichtsbegroting. Het gaat daarbij om de volgende waarborgen:

- De begroting van het dekenberaad omvat alleen de kosten van de taken die aan het dekenberaad zijn opgedragen.
- De begroting moet worden voorzien van een onderbouwing en een vergelijking met het voorgaande jaar.
- Het CvT wordt door de AR gehoord voordat de begroting wordt vastgesteld. Het CvT toetst daarbij of de begroting het dekenberaad in staat stelt om op een adequate wijze onafhankelijk, effectief, uniform en transparant toezicht uit te oefenen.
- De AR kan alleen gemotiveerd afwijken van het advies van het CvT. Het advies van het CvT en de reactie van de AR worden beschikbaar gesteld aan het CvA.

Het is primair aan de AR (in samenspraak met het CvA) en het dekenberaad en het CvT om binnen de nieuwe kaders tot goede werkafspraken te komen. Daarnaast is er nog het 'noodventiel' waarbij het mogelijk is om het besluit van de AR over de begroting en het besluit van het CvA over de dekking van die begroting bij Koninklijk Besluit te vernietigen.¹¹

---

¹¹ Zie artikel 30 van de Advocatenwet.

Benoeming en ontslag deken

Zoals hiervoor aangegeven wordt de benoeming van de deken gewijzigd. De lokale orde doet een voordracht om een advocaat uit het eigen arrondissement te laten benoemen als deken. Vervolgens benoemt het dekenberaad de voordragen persoon tot deken, gehoord het CvT. In het geval het dekenberaad onverhoopt niet tot benoeming overgaat dient de lokale orde een nieuwe voordracht te doen.

Op het moment dat een deken is benoemd, is hij lid van het dekenberaad en toezichthouder, klachtbehandelaar én voorzitter van de lokale raad van de orde. De voorgestelde benoemingsprocedure heeft ook gevolgen voor het ontslag. Het dekenberaad moet als benoemd orgaan de deken ook kunnen ontslaan, waarbij zowel het CvT als de lokale orde een rol moeten krijgen omdat zij ook een rol hebben bij de benoeming. Het voorstel is om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande regelingen. Dat betekent dat:

- schorsing en ontheffing van de deken als toezichthouder en klachtbehandelaar net als nu plaatsvindt via het hof van discipline (vergelijk artikel 45c van de Advocatenwet). Naast het CvT krijgt ook het dekenberaad de bevoegdheid een verzoek daartoe te doen.
- ontslag van de deken (in al zijn rollen) plaatsvindt door het dekenberaad. Het ontslag vindt plaats
  - op initiatief van het dekenberaad
  - op eigen verzoek van de deken
  - op verzoek van het CvT of de lokale orde van advocaten (vergelijk artikel 45d van de Advocatenwet).

Het dekenberaad kan pas tot ontslag overgaan dan nadat het CvT en de lokale jaarvergadering om een zienswijze is gevraagd.

4.5 Strategie

De afgelopen periode is nadrukkelijk ingezet op het uitwerken van de beleidslijn en het creëren van draagvlak bij de betrokken actoren.

Nu de Kamerbrief met daarin de uitwerking van de aanbevelingen naar de Tweede Kamer wordt gestuurd wordt gestart met het opstellen van het wetsvoorstel.

4.6 Uitvoering

Door alle betrokken partijen is aangegeven graag snel duidelijkheid te krijgen over de versterking van het toezicht op advocaten en op welke wijze de governance in de toekomst wordt vormgegeven. Met deze Kamerbrief wordt die duidelijkheid naar buiten toe gegeven. De AR, het dekenberaad en het CvT hebben al eerder aangegeven graag uitvoering te willen geven aan de ingezette lijn. Hierover blijven we in gesprek met betrokkenen.

4.7 Communicatie

Onderhavig beleids- en wetgevingstraject heeft voor zover nu wordt overzien geen gevolgen voor burgers. De gevolgen blijven beperkt tot de advocatuur.

In overleg DCOM zal een persbericht worden opgesteld. Hierover wordt u apart geïnformeerd.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
6 september 2021

Ons kenmerk
3424706

Het is aan de betrokkenen binnen de NOvA om uitvoering te geven aan de versterking van het toezicht op de advocatuur.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

4.8 Ontwikkelingen hiervoor

U bent in de afgelopen periode regelmatig geïnformeerd over de uitwerking van de beleidslijn. Op 27 mei bent u akkoord gegaan met het voorstel voor de versterking van het toezicht op de advocatuur (zie ook 4). Dat voorstel is daarna gedeeld met de betrokken partijen binnen de NOvA. Begin september bent u geïnformeerd over de voortgang van de gesprekken met de NOvA met name op het punt van de financiering van het toezicht. Begin oktober bent u geïnformeerd over de laatste stand van zaken en heeft u ingestemd met het voornemen om vast te houden aan ons eerdere voorstel voor de financiering van het toezicht (zie ook 4.4)

Datum
6 september 2021

Ons kenmerk
3424706

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

Niet van toepassing